

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ D. F.F.** bývajúcej v D.D., **2/ J. J.**, bývajúcej K., **3/ J. J.**, bývajúceho v D.D., **4/ E. K.**, bývajúcej v D.D., **5/ V. J.**, bývajúceho v D., **6/ I. U.** bývajúcej v D., **7/ O. J.**, bývajúceho v D., **8/ J. J.**, bývajúceho v D., všetci zastúpení JUDr. M. B., advokátom so sídlom v G., proti žalovaným **1/ Lesom Slovenskej republiky, š.p. Banská Bystrica**, odštepnému závodu Rožňava, so sídlom v Rožňave, Jovická č. 2, zastúpený JUDr. P. H., advokátom so sídlom v R., **2/ S. O.**, pobočke R., so sídlom v R., **o náhradu straty na zárobku**, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12 C 139/2004 o dovolaní žalobcov 1/ až 8/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. februára 2010, sp. zn. 5 Co 213/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolací súd dovolanie žalobcov 1/ až 8/ **o d m i e t a .**

Žalobcovia 1/ až 8/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania 30,31 € do rúk JUDr. P. H., advokáta v R., do troch dní.

Žalovanej 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Rožňava rozsudkom z 19. apríla 2007, č.k. 12 C 139/2004-161 zamietol v celom rozsahu žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ až 8/ domáhali zaviazať žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť im 16 255,-- Sk s 15,5 % úrokom z omeškania od 15. októbra 2002 do zaplatenia platbou do depozitu súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku z titulu náhrady za stratu na zárobku nebohého S. J. za obdobie od 10. mája 2002 do 26. septembra 2002 a určenia, že toto plnenie patrí do dedičstva po nebohom S. J.. Zo spisu

sp. zn. 4 C 640/81 zistil, že S. J. v konaní proti žalovanému Východoslovenské štátne lesy, PR Košice, sa domáhal náhrady straty na zárobku z titulu utrpeného pracovného úrazu. Na základe vykonaného dokazovania ustálil, že priemerný zárobok S. J. pred vznikom škody bol ustálený sumou 2 254,-- Kčs, z ktorého bola vypočítaná strata na zárobku a hrubý priemerný mesačný zárobok bol zistený v sume 2 618,-- Sk. Právny predchodca žalovaného 1/ bol zviazaný na náhradu straty na zárobku za obdobie od 19. augusta 1977 do 31. decembra 1981 formou mesačnej renty vo výške 1 102,-- Kčs a od 1. januára 1982 mesačne po 1 237,-- Kčs. Vychádzal z týchto priemerných zárobkov a vykonal prepočet valorizácie priemerného mesačného zárobku za obdobie od 19. augusta 1977 (odkedy bola pôvodne priznaná náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti). Ustálil, že náhrada straty na zárobku po skončení práceneschopnosti predstavovala za obdobie od 1. januára 2002 do 10. mája 2002 sumu 3 160,- Sk a za obdobie od 10. mája 2002 do 26. septembra 2002 sumu 3 085,--Sk, spolu za celé obdobie predstavovala sumu 6 245,-- Sk, pričom náhrada straty na zárobku bola S. J. za obdobie od 1. januára 2002 do 10. mája 2002 vyplatená v sume 21 300,-- Sk a za rok 2001 mu bolo vyplatených celkom 63.900,--Sk. Mal za to, že vzhľadom na tento výrazný preplatok na strate na zárobku, by bolo priznanie náhrady vo vypočítanej sume 3 085,--Sk v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto nevykonal dokazovanie, z ktorého by bolo možné zistiť, či nastala zmena pomerov u S. J. vzhľadom na jeho fyzické a vekové predpoklady. Konštatoval, že S. J. do svojej smrti nepožiadala a ani mu nebol priznaný starobný dôchodok, ktorý by bolo možné hodnotiť ako určitú zmenu pomerov. S poukazom aj na obdobie uplatňovaného nároku, t.j. 4 mesiace a 16 dní považoval za neúčelné, nevhodné a nadbytočné vykonať dokazovanie, či došlo k zmene pomerov, pretože za toto obdobie sa nemohli zásadným spôsobom zmeniť pomery vzhľadom na vek a fyzické predpoklady S. J.. Žalobu proti žalovanej 2/ zamietol z dôvodu nedostatku jej pasívnej legitímácie. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovanému 1/ priznal náhradu trov konania v sume, ktorú zaviazal zaplatiť žalobcov spoločne a nerozdielne na účet právneho zástupcu žalovaného 1/ do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej 2/ náhradu trov konania nepriznal, pretože jej trov konania nevznikli. Opravným uznesením z 28. mája 2007, sp. zn. 12 C 139/2004-172 výrok rozsudku v časti náhrady trov konania voči žalovanému 1/ opravil tak, že uviedol sumu náhrady trov konania 16 076,81 Sk.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 10. februára 2010, sp. zn. 5 Co 213/2007

potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením vo výroku, ktorým bola žaloba proti žalovanej 2/ zamietnutá a vo výroku, ktorým nebola žalovanej 2/ priznaná náhrada trov konania. Zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením vo výroku, ktorým bola žaloba proti žalovanému 1/ zamietnutá a určil, že do dedičstva po S. J., zomretom X. patrí suma 539,57 € s 15,5 % úrokom z omeškania od 15. októbra 2002 do zaplatenia, ktorú má zaplatiť žalovaný 1/ a ktorému uložil, aby túto sumu zložil v prospech dedičov po S. J., narodenom X. a zomretom X. do úschovy Okresného súdu Rožňava do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Nepriaznil žalovanej 2/ náhradu trov odvolacieho konania a žalobcom 1/ až 8/ a žalovanému 1/ náhradu trov celého konania. V súlade s § 103 O.s.p. a § 104 O.s.p. skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže vo veci konať, a to, či je v tomto prípade daná právomoc súdu. Konštatoval, že predmetom tohto konania je náhrada za stratu na zárobku za obdobie od 10. mája 2002 do 26. septembra 2002, a preto, aj keď nárok bol uplatnený po účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, t.j. po 1. januári 2004, je daná právomoc súdu. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že z dôvodu, že k zmene rozsudku Okresného súdu Rožňava z 29. júla 1983, č.k. 4C 64/81-99 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 13. decembra 1983, č.k. 11 Co 423/83-114 v zmysle § 163 ods. 1 O.s.p. nedošlo, povinnosť žalovaného 1/ vyplácať náhradu za stratu na zárobku S. J. aj za žalované obdobie, t.j. od 10. mája 2002 do 26. septembra 2002 trvala (čl. II bod X. prechodných a zrušovacích ustanovení k úpravám účinným od 1. januára 1989 zák. č. 188/1988 Zb.). Konštatoval, že nárok na náhradu za stratu na zárobku smrťou poškodeného nezanikol a pohľadávka je predmetom dedenia. V období medzi nadobudnutím dedičstva (§ 460 Občianskeho zákonníka - dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa) a potvrdením nadobudnutia dedičstva sú z právnych úkonov týkajúcich sa vecí (majetkových práv) patriacich do dedičstva povinní a oprávnení voči iným osobám všetci dedičia poručiteľa spoločne a nerozdielne. Keďže aj v tomto konaní ide o určenie rozsahu dedičstva, jeho účastníkmi musia byť všetci dedičia ako nerozluční spoločníci, inak by nebola daná aktívna legitimácia žalobcov a z toho dôvodu by musela byť žaloba zamietnutá. Ďalej uviedol, že návrh na začatie konania v tejto veci bol podaný včas, úkony jedného z nerozlučných spoločníkov platia aj pre ostatných a všetci dedičia po S. J. sú účastníkmi tohto konania. Z týchto dôvodov zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola žaloba vo vzťahu k žalovanému 1/ zamietnutá a určil, že náhrada za stratu na zárobku S. J. v takom rozsahu, v akom bola žiadaná, patrí do dedičstva po S. J.. Zároveň priznal aj úroky z omeškania v žiadanej výške, t.j. 15,5 % od termínu uvedeného v návrhu, t.j. od 15. októbra 2002. Žalovanému uložil, aby toto plnenie zložil do

úschovy súdu (§ 185a a nasl. O.s.p.), pretože až v rámci konania o dedičstve bude rozhodnuté, ktorý z dedičov a v akom rozsahu ho nadobudne. Mal za to, že súd prvého stupňa správne zamietol žalobu proti žalovanej 2/ pre nedostatok jej pasívnej legitímácie z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p. poukázal, a preto tento výrok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako vecne správny. Žalobcom a žalovanému 1/ nepriznal náhradu trov celého konania, pretože v konaní úspešní žalobcovia navrhli, aby účastníkom náhrada trov konania nebola priznaná a v konaní neúspešnému žalovanému 1/ náhrada trov konania nepatrí (§ 224 ods. 2, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná 2/ náhradu trov odvolacieho konania nežiadala, a preto jej nebola priznaná (§ 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu, čo do výroku o trovách konania, podali dovolanie žalobcovia 1/ až 8/, ktorí navrhli aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom nepriznal žalobcom 1/ až 8/ náhradu trov konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietali, že nie je správny záver odvolacieho súdu vyjadrený v odôvodnení rozsudku, že žalobcovia navrhli nepriznanie náhrady trov konania. Uviedli, že iba v prípade, že vec by bola postúpená S.P. a na súde by bolo konanie zastavené, navrhovali, aby si účastníci v konaní trovy znášali sami. Ako druhú alternatívu navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, a že potom súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách celého konania.

Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcov 1/ až 8/ ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 4 prvá veta O.s.p) bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovaná 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že súhlasí s rozsudkom odvolacieho súdu v časti, v ktorej potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v spojitosti s opravným uznesením vo výroku, ktorým bola žaloba proti žalovanej 2/ zamietnutá a vo výroku, ktorým jej nebola priznaná náhrada trov konania. Rozhodnutie o trovách konania žalobcov, ponechala na uváženie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento

opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie žalobcov 1/ až 8/ smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania. Treba uviesť, že aj keď toto rozhodnutie je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má charakter uznesenia a tento charakter ne stráca, i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu.

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa

práva duševného vlastníctva a **o trovách konania**, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcov z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na ustanovenia § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu) ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Uvedené vady konania neboli dovolacím súdom zistené a ani dovolateľmi namietané.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť

dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľmi vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť rozsudku v napadnutej časti, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozsudkom odvolacieho súdu v napadnutej časti z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/ vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcom 1/ až 8/, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky priznal žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania vo výške 30,31 € (za jeden úkon právnej pomoci - vyjadrenie k dovolaniu zo dňa 6. apríla 2010, vrátane režijného paušálu a DPH), ktoré zaviazal zaplatiť žalobcov 1/ až 8/ na účet právneho zástupcu žalovaného 1/ do troch dní. Žalovanej 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. júna 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská